



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 398/2011-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. M., U., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 2 To 56/09-764 z 2. septembra 2010 a konaním, ktoré mu predchádzalo, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. M. o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2010 doručená sťažnosť Ľ. M., U. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 56/09-764 z 2. septembra 2010 a konaním, ktoré mu predchádzalo.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že 20. októbra 2008 podala «na Okresnom riaditeľstve PZ v H., Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor všeobecnej kriminality ústne trestné oznámenie na svojho manžela M. M., pre podozrenie zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného zákona.

Uznesením zo dňa 21. 10. 2008 č. ČVS: ORP-583/OVK-HE-2008 bolo začaté trestné stíhanie v predmetnej veci a dňa 06. 03. 2009 podal prokurátor vojenskej obvodnej prokuratúry obžalobu na Okresný súd Humenné na obvineného býv. ppráp. ŽP M. M. pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

V priebehu prípravného konania si sťažovateľka uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 267,54 Eur z titulu bolestného a dňa 19. 02. 2009 aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4 000 Eur z dôvodu prekonanej traumy, strachu a obavy o svoj život a zdravie.

Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 22/2009-550 zo dňa 17. 06. 2009 bol obžalovaný, M. M., uznaný vinným z trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby a súd mu uložil povinnosť nahradiť sťažovateľke z titulu bolestného škodu vo výške 267,54 Eur. So zvyškom svojho nároku bola sťažovateľka, ako poškodená, odkázaná na občianské súdne konanie.

Dňa 17. 06. 2009 podala sťažovateľka voči uvedenému rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 17. 06. 2009 odvolanie, v ktorom Krajskému súdu v Prešove navrhla, aby zrušil napadnutý výrok o náhrade škody a priznal jej aj uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy. ...

Svoje odvolanie zo dňa 17. 06. 2009 voči rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 17. 06. 2009 sťažovateľka doplnila dňa 28. 07. 2009 a uviedla v ňom dôvody priznania náhrady nemajetkovej ujmy. Poukázala na to, že v prvom rade o náhrade škody, ktorá je v príčinnej súvislosti so spáchaným trestným činom rozhoduje súd v adhéznom konaní a nemôže neodôvodnene poškodeného odkazovať na uplatnenie si nároku v občianskom súdnom konaní. Ujma, ktorá poškodenej vznikla je priamym následkom konania

odsúdeného, čo bolo jednoznačne dokázané podaným znaleckým posudkom znalkyne PhDr. M. B. zo dňa 17. 12. 2008.

Uznesením zo dňa 02. 09. 2010 sp. zn. 2To 56/09-764 Krajský súd v Prešove odvolanie sťažovateľky zamietol a s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy ju odkázal na občianske súdne konanie s odôvodnením, že ide o taký nárok, ktorý nemožno uplatniť v rámci adhézneho konania, pretože tento nárok je z adhézneho konania vylúčený.

V odôvodnení odporca uviedol, že „Subjektom adhézneho konania podľa čl. 46 ods. 3 Trestného poriadku môže byť len taký poškodený, ktorému bola trestným činom spôsobená majetková škoda v širšom zmysle. Je ňou nie len ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného objektívne vyjadriteľná v peniazoch, a ktorá vznikla tým, že trestným činom bol zmenšený majetok poškodeného, ale aj iná materiálna ujma, pokiaľ jej náhradu priznávajú príslušné predpisy o odškodňovaní...“. Uvedené odôvodnenie však nemá oporu v zákone, pretože Trestný poriadok uvádza, že poškodeným je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Zároveň ustanovenie § 46 ods. 3 Trestného poriadku poukazuje na to, že poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu. Z citovaného znenia Trestného poriadku vyplýva, že subjektom adhézneho konania môže byť každý poškodený.

Právnym záverom vyjadreným v odôvodnení uznesenia odporca zásadne poprel účel a význam ustanovenia § 46 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku a jeho svojvôľa pri aplikácii a výklade týchto ustanovení mala za následok zasiahnutie do práv sťažovateľky.

Morálnou škodou je škoda vzniknutá porušením práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, prejavujúca sa ako psychická trauma, stres, úzkosť a frustrácia.

Sťažovateľka vidí nesprávnosť postupu krajského súdu predovšetkým v tom, že napriek tomu, že vznik nemajetkovej ujmy v podobe syndrómu týranej osoby bol v rámci trestného konania jednoznačne preukázaný, nerozhodol o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy, ale odkázal ju na občiansko-súdne konanie, čím jej bezdôvodne odoprel právo na náhradu tejto ujmy. o ktorej nie sú žiadne pochybnosti a teda jej odoprel právo na spravodlivý súdny proces. Odopretím tohto práva na náhradu nemajetkovej ujmy

zasiahol jednak do práva, ktorým sa zakazuje akékoľvek mučivé a neľudské zaobchádzanie zakotvené v článku 16 ods. 2 Ústavy SR, ale predovšetkým jej bolo odopreté právo na spravodlivé súdne konania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

V prípade *Delcourt proti Belgicku* Európsky súd pre ľudské práva vyjadril názor, že „v demokratickej spoločnosti ako ju chápe Dohovor ma právo na riadny výkon spravodlivosti také významné miesto, že reštriktívny výklad čl. 6 ods. 1 by nebol v súlade s cieľom a účelom tohto článku“.

Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku *Osman proti Spojenému kráľovstvu* zo dňa 28. 08. 1998 vyjadril stanovisko, že keď „existuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch všeobecné právo, členský štát sa nemôže vyhnúť aplikácii záruk spravodlivého procesu, ustanovených v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, vo veciach, v ktorých jeho súdy odmietli poskytnúť toto právo v konkrétnom prípade“.

Krajský súd jednoznačne odmietol poskytnúť právo na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, pričom v čase rozhodovania o vzniknutej nemajetkovej ujme preukázateľne vedel, ale naopak na základe svojvoľnej úvahy uplatnený nárok vylúčil z adhézneho konania a nerozhodol o ňom.».

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva v konaní pred súdmi Slovenskej republiky zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety 1. Dohovoru a právo na ochranu proti neľudskému zaobchádzaniu podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy SR a čl. 3 Dohovoru

- uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To 56/09-764 zo dna 02. 09. 2010 a konaním, ktoré mu predchádzalo boli porušené.

Ústavný súd SR zrušuje uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2To 56/09-764 zo dňa 02. 09. 2010 vo výroku o priznaní nároku na náhradu škody a vracia mu vec na nové konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd SR zakazuje Krajskému súdu v Prešove pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke L. M. finančné zadostučinenie vo výške 4 000 eur.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať aj takú, pri predbežnom

prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

V súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, v ktorej zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 2 To 56/09-764 z 2. septembra 2010 a konaním, ktoré mu predchádzalo.

Podľa čl. 16 ods. 2 ústavy nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 3 dohovoru nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná.

Ústavný súd vo vzťahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V nadväznosti na namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že ich integrálnou súčasťou je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), z ktorej vyplýva, že „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Obdobne ESLP v rozsudku vo veci *Ruiz Torijo c. Španielsko* z 9. decembra 1994, *Annuaire*, č. 303-B uviedol, že „Právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci.“

V súlade s uvedeným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť

a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06).

Sťažovateľka namieta predovšetkým tú skutočnosť, že Okresný súd Humenné (ďalej len „okresný súd“) svojím rozsudkom (sp. zn. 1 T 22/09 zo 17. júna 2009) v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 56/09 z 2. septembra 2010 ju odkázal s jej nárokom na náhradu škody z nemajetkovej ujmy v sume 4 000 € na občianske súdne konanie, čím jej podľa jej názoru bolo bezdôvodne odopreté právo na náhradu tejto ujmy v trestnom konaní a bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa § 46 ods. 1 Trestného poriadku poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu, uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Ak tomu nebráni zákonná prekážka, súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť škodu, ak je jej výška súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, pokiaľ škoda nebola dosiaľ uhradená.

Z uvedených ustanovení Trestného poriadku vyplýva, že uloženie povinnosti obžalovanému nahradiť poškodenému škodu, ktorú mu spôsobil trestným činom, je spravidla súčasťou odsudzujúceho rozsudku obžalovaného, nie však jeho obligátnou náležitosťou. Obligátnou náležitosťou je vtedy, ak tomu nebráni zákonná prekážka.

Súd vždy uloží obžalovanému povinnosť nahradiť škodu, ak je jej výška súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, pokiaľ škoda nebola dosiaľ uhradená.

Ústavný súd po posúdení označeného rozsudku okresného súdu konštatuje, že v danom prípade nejde ani o jeden z prípadov, ktoré by zakladali povinnosť konajúceho súdu rozhodnúť v rámci trestného konania o náhrade škody sťažovateľky, z nemajetkovej (morálnej) ujmy, keďže nie je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku odsudzujúceho rozsudku okresného súdu, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, a nejde ani o morálnu škodu spôsobenú úmyselným trestným činom podľa zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov. Keďže zločin, za ktorý bol manžel sťažovateľky odsúdený a potrestaný [týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona], nie je súčasťou násilných trestných činov uvedených v tomto zákone, všeobecné súdy boli oprávnené rozhodnúť o odkázaní sťažovateľky na rozhodnutie o jej návrhu na náhradu škody z nemajetkovej (morálnej) ujmy na občianskoprávne konanie.

Okresný súd v rozsudku č. k. 1 T 22/2009-550 zo 17. júna 2009 k uplatnenému nároku na náhradu škody v adhéznom konaní zo strany sťažovateľky uviedol:

„Poškodená M. si prostredníctvom svojej splnomocnenkyne uplatnila nárok na náhradu škody, spočívajúci v bolestnom, ustálenom znalcom na 20 bodov, aj v nemajetkovej ujme v sume 4.000,- Eur. Výška bolestného bola preukázaná spomínaným bodovým ohodnotením, ktoré v peňažnom vyjadrení predstavuje 267,54 Eur /8.060,- Sk/, o ktorej nemal súd pochybnosti, a preto škodu z titulu bolestného priznal. Dokazovanie výšky škody z nemajetkovej ujmy však presahuje rámec trestného konania, lebo vyžaduje ďalšie dokazovanie, ktoré by trestné stíhanie pretiahlo, preto bola so zvyškom svojho nároku odkázaná na občianske súdne konanie.

Súd nemal pochybnosti ani o výške škôd, spôsobených Spoločnej zdravotnej poisťovni, pobočka P. a Sociálnej poisťovni, pobočka H., k náhrade ktorých obžalovaného zaviazal.“

Krajský súd v uznesení č. k. 2 To 56/09-764 z 2. septembra 2010 k zamietnutiu odvolania sťažovateľky proti označenému rozsudku okresného súdu v časti, v ktorej ju odkázal na uplatnenie nároku na náhradu škody v občianskom súdnom konaní, uviedol:

„V súvislosti s odvolacím návrhom poškodenej prostredníctvom splnomocnenkyne, ktorým sa domáhala uložiť obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej i nemajetkovú ujmu z dôvodu utrpeného syndrómu týranej osoby, ktorý znalkyňa u poškodenej konštatuje v znaleckom posudku, krajský súd zistil toto. Poškozovaná sa najskôr vo výpovedi z 20. 10. 2008 v prípravnom konaní nevyjadrila. Vo výpovedi z 22. 12. 2008 žiadala nahradiť škodu vo výške 8.060,- Sk z titulu bolestného zisteného na základe znaleckého posudku MUDr. Suchého. Pri oboznamovaní s výsledkami vyšetrovania 19. 2. 2009 si poškodená uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 Eur z dôvodu prekonanej traumy, strachu a obavy o svoj život a zdravie, ktoré jej konaním spôsobil obžalovaný. Tieto návrhy poškodenej boli na hlavnom pojednávaní oboznámené. Pokiaľ ide o tento nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ide o taký nárok, ktorý nemožno uplatniť v rámci adhézneho konania.

Poškodenou uplatnený nárok je nemajetkovej povahy, nemožno ho stotožňovať s majetkovou škodou uplatniteľnou v trestnom konaní, resp. ho považovať za inú škodu v zmysle § 46 ods. 1 Tr. por. Subjektom adhézneho konania podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku môže byť len taký poškodený, ktorému bola trestným činom spôsobená majetková škoda v širšom zmysle. Je ňou nielen ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného objektívne vyjadriteľná v peniazoch, a ktorá vznikla tým, že trestným činom bol zmenšený majetok poškodeného, ale aj iná materiálna ujma, pokiaľ jej náhradu priznávajú príslušné predpisy o odškodňovaní, napr. v tomto prípade škoda na zdraví spočívajúca v náhrade bolestného presne špecifikovaného v znaleckom posudku. Táto druhá časť uplatneného nároku poškodenej tak netvorí zložku majetkovej škody, preto o ňom nebolo možné rozhodovať, a preto je výrok okresného súdu o odkázaní poškodenej so zvyškom jej nároku na občianske súdne konanie podľa § 288 ods. 2 Tr. por. správny, i keď bol odôvodnený len presahom rámca adhézneho konania a nie úplným vylúčením tohto nároku poškodenej z rámca tohto konania.“

V súvislosti s námietkami sťažovateľky o nedostatkoch v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu však ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v takýchto

prípadoch kritériom na jeho rozhodovanie musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, či v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (mutatis mutandis IV. ÚS 238/07, III. ÚS 1/08). Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého podstatou je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, nie je posudzovanie jeho právnej perfektnosti z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08). Zistenia ústavného súdu v posudzovanej veci potvrdili správnosť výrokov tak okresného súdu, ako aj krajského súdu.

Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že námietky sťažovateľky týkajúce sa namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 2 To 56/09-764 z 2. septembra 2010 nezakladajú takú príčinnú súvislosť medzi označeným rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením práv sťažovateľky, ktorá by reálne umožnila, aby na jej základe ústavný súd mohol vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru ústavný súd považoval za potrebné uviesť, že v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou orgán verejnej moci konajúci vo veci podľa príslušných procesných predpisov (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku, Trestného poriadku a Správneho poriadku) zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo

vyplývajúce z čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že tento orgán verejnej moci súčasne porušil ústavnoprocené princípy, resp. práva vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany príslušného orgánu verejnej moci (súdu) primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 326/07, IV. ÚS 236/2010).

Keďže ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť, je sťažnosť zjavne neopodstatnená aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 3 dohovoru.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť aj v zostávajúcej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2011